

„Ujuvkai ehitamine ja paigaldamine
Narva jõesadamas aadressil: Jõe tn 3,
Narva“ keskkonnamõju hindamise
eelhinnang

Tellijä: Narva Linnavalitsuse
Linnavara- ja majandusamet
Täitja: OÜ Alkranel

Projektijuht (juhtekspert): Elar Põldvere

Litsents nr. KMH0118

Ekspert: Alar Noorvee

Litsents nr. KMH0098

Sisukord

SISSEJUHATUS.....	4
1 ÜLDANDMED	5
1.1 NARVA JÕESADAMA SENINE ARENG, OLEMASOLEVA OLUKORRA KIRJELDUS	5
2 ÜLEVAADE NARVA JÕEST, NATURA 2000 ALAST JA TEISTEST LOODUSKAITSE	
OBJEKTIDEST	8
2.1 ÜLEVAADE NARVA JÕEST	8
2.2 ÜLEVAADE NATURA 2000 ALAST JA KAITSTAVATEST ELUPAIGATÜÜPIDEST.....	9
2.3 ÜLEVAADE KAITSTAVATEST LIIKIDEST VÄLJASPOOL NATURA 2000 ALA.....	11
3 KAVANDATAV TEGEVUS.....	12
3.1 KAVANDATAVA TEGEVUSE KIRJELDUS	13
4 KESKKONNAMÕJU EELHINNANG.....	16
5 VEE-ERIKASUTUSLOA TAOTLEMISE VAJALIKKUS.....	22
KOKKUVÕTE	23
KASUTATUD KIRJANDUS JA ALLIKAD	24

LISAD:

Lisa 1. Olulise mõju puudumise avaldus.

Sissejuhatus

Käesolev töö on koostatud Narva Linnavalitsuse Linnavara- ja majandusameti ja OÜ Alkranel vahel sõlmitud töövõtulepingu nr. 07-05-08 alusel.

Töö eesmärgiks on koostada keskkonnamõju eelhindang tööprojektile „Ujuvkai ehitamine ja paigaldamine Narva jõesadamas aadressil: Jõe tn 3, Narva“ selgitamaks välja eeldatavalt oluliste negatiivsete keskkonnamõjude esinemist. Eelhindangu käigus analüüsitakse (olemasolevate andmete alusel):

- Jõesadama senist olukorda ja edasise kasutuse võimalikke eeldatavaid olulisi negatiivseid keskkonnamõjusid, lähtuvalt konkreetse ujuvkai rajamisest.
- Kavandatava tegevuse (ujuvkai rajamine ja kasutusse võtmine) mõju Natura 2000 hoiualale (sh. vaiatööd ning nendele kohaldatavad keskkonnakaitsevahendid (n: aastaaegadest tulenevad piirangud)).
- Vee erikasutusloa taotlemise vajalikkust (sh. seirenõuded).

Keskkonnamõju eelhindangu koostamise käigus kirjeldatakse antud piirkonna olemasolevat olukorda, geoloogiat ja keskkonda, arvestades ka varasema projektdokumentatsiooniga, sh. koostatud detailplaneeringu ning selle keskkonnamõju hindamisega.

Hinnatakse, milline saab olema ujuvkai mõju Narva jõele ja sellest tulenevalt tööprojekti „Ujuvkai ehitamine ja paigaldamine Narva jõesadamas aadressil: Jõe tn 3, Narva“ keskkonnamõju hindamise vajalikkust. Eelhindangu koostamisel osalesid:

1. Elar Põldvere - OÜ Alkranel litsentseeritud keskkonnamõju hindamise ekspert (Litsentsi nr KMH0118).
2. Alar Noorvee - OÜ Alkranel litsentseeritud keskkonnamõju hindamise ekspert (Litsentsi nr KMH0098).
3. Kerly Talts - OÜ Alkranel keskkonnakonsultant.

Eelhindangut teostatakse vastavalt Eesti Vabariigi kehtestatud korrale ja Euroopa Komisjoni juhendile “Guidance on EIA, Screening” (<http://www.envir.ee/orb.aw/class=file/action=preview/id=95945/screening-est.pdf>).

Samuti juhendatakse materjalist „Natura 2000 alasid oluliselt mõjutavate kavade ja projektide hindamine“ ja lähtutakse Euroopa nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ „Looduslike elupaikade ning loodusliku taimestiku ja loomastiku kaitse kohta“ artikli 6 lõikest 3. Eelhindangu koostamine on kooskõlastatud Ida-Virumaa Keskkonnateenistusega (juhataja asetäitja kohusetäitja Tiiu Sizovaga) telefoni teel.

1 Üldandmed

1.1 Narva jõesadama senine areng, olemasoleva olukorra kirjeldus

Narva linna jõesadam (joonis 1.1.) asub Peterburi mnt läheduses, Narva sillast allavoolu, jõe vasakul kaldal. Sadam asub Narva jõe orus, klindiesisel alal. Tegu on juba pikaajalise ja ajaloolise sadamakohaga (alale jääb muistne asulakoht, arhitektuurimälestis nr. 27276). Jõesadam toimib vastavalt *Sadamaseadusele RT I 1997, 77, 1315 (viimane muudatus RT I 2005, 31, 229)*, kuna osutatakse sadamateenuseid. Sadamahooned ja –rajatised saavad vajaliku elektri sadama vahetus läheduses paiknevast Narva Elektrivõrgu alajaamast. Olemasolevatest hoonetest ja rajatistest on vaadeldaval alal:

- kaks endist Kreenholmi kaubaaita (arhitektuurimälestis "Kreenholmi sadamaladude hoonete maht ja fassaadid", nr. 24648), praegune sõudebaas ja seda teenindav väljak;
- kolm ühekorruselist ridahoonet, mille territooriumitel on kaubahoovid ja millest osa hooned jäävad muistse asulakoha arheoloogiamälestise (nr. 27276) alla (joonis 1.1.);
- vee- ja kanalisatsioonivõrk. Reovee ärajuhtimiseks on rajatud survetorustik Narva Vee kanalisatsioonipumbajaamani, mis asub Victoria bastioni juures;
- autoparkla ja sadevee kogumisvõrk koos õli- ja liivapüüduriga;
- 1999. a. rajatud ujukai (joonis 1.1.) – teenindab ka jõelaevu;
- jõe väljaulatuv konsoolplatvormiga ujukai (Narva Laste ja Noorte Spordikooli kasutuses, renoveeritud 1998. a.) – suvehooajaks kinnitatakse selle külge ujuv süstasild. Asub 1999. a. rajatud ujukaist ülesvoolu.
- betoonkai ja jõekalda rinnatis (rajatud 1998. a.) - ehitatud puitvaiadele, teenindab jõelaevu. Asub konsoolplatvormiga ujukaist ülesvoolu.

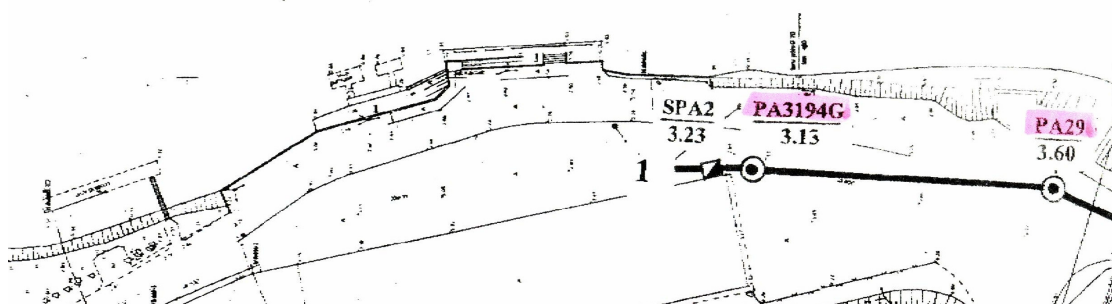
Joonis 1.1. Vasakul Narva linna jõesadama asukoht Narva linnas (tähistatud kollase ringiga). Paremalt 1999. a. rajatud ujukai Narva Jõesadamas (kollane sõõr) ja muistse asulakoha piir (sinine joon, arhitektuurimälestis nr. 27276). Allikad: Regio CD-atlas, 2004; Maa-ameti kaardirakendus, 2008.

Jõesadama piirkond, mis jääb klindiesisele alale on looduslikult atraktiivne. Jõesadama piirkonna lääneosas on rikkalik haljastus, kus esineb eriliigilisi puid,

põõsaid ning rohustu. Jõe kaldal piki Jõe tn paiknevad puude read, kus esinevad peamiselt harilik tamm (*Quercus robur*), harilik vaher (*Acer platanoides*), harilik saar (*Fraxinuse xcelisior*), arukask (*Betula pendula*) jt, andes jõekalda lõunapoolsele osale puiestee miljöö. Jõesadamast ülesvoolu jäävad 17. sajandi Victoria bastion teiste bastionide, raveliinide ja kurtiinide kooslusosana; Hermanni ja Jaanlinna linnused; linnaplaaz; kanjonilaadne jõeorg jugade ja Kreenholmi saare maastikukaitsealaga.

Sadama piirkonna ühenduseks linnaga on kõvakattega Jõe tn, Tolli tn ja Rakvere tn. Piki Narva jõe kallast kulgeva Jõe tn. alus on seoses kanalisatsioonitorustike rajamisega täidetud kuni 6,5 meetrini saviliiva ja liivsaviga, sisaldades killustikku, paelahmakaid ja tellisetükke. Täitekihi alla on sitkeplastne liivsavimoreen (tüsedus 2,0 - 6,6 m), mille konsistents muutub sügavamal kõvaplastseks kuni kõvaks. (AS Geotehnika inseneribüroo, 1999).

AS Geotehnika inseneribüroo 1999. a. geo-tehnika aruande kohaselt on jõesadama territooriumil killustikust, munakatest ja paelahmakatest koosneva kihi paksuseks kuni meetr. Kavandatavale tegevusele lähimad, tollal rajatud, puuraugud olid PA 3194 G ja P29 (vt. joonis 1.2), kaugus jõest vastavalt ca 21 ja 24 m. Puuraukude kirjeldused on esitatud tabelis 1.1.

Joonis 1.2. Väljavõte AS Geotehnika inseneribüroo 1999. a. geo-tehnika aruandest, puurkaevude PA3194G ja PA29 asupaigad.

Tabel 1.1. AS Geotehnika inseneribüroo 1999. a. geo-tehnika aruandes toodud kahe puurangu andmed ja puuraukude läbilõiked.

PA3194G, abs. kõrgus 3,13 m (pinnavee sügavus + 0,08 m e. 3,05 m sügavusel)			
Tüsedus, m	Sügavus (abs. kõrgusest), m	Sügavus, m	Pinnase kirjeldus
0,12	+ 3,01	0,12	Asfaltbetoon
0,48	+ 2,53	0,60	Killustik ja paelahmakad liivaga
3,00	- 0,47	3,60	Täide: liiv, saviliiv ja liivsavi huumusega (mudane), sisaldab killustiku ja puitu.
1,53	- 1,87	5,13	Liivsavi, sitkeplastne, jämeperdu 10-15%.
P29, abs. kõrgus 3,60 m (pinnavee sügavus + 2,3 m e. 1,3 m sügavusel)			
Tüsedus, m	Sügavus (abs. kõrgusest), m	Sügavus, m	Pinnase kirjeldus
0,10	+ 3,50	0,10	Asfaltbetoon
6,50	- 3,00	6,60	Täide: muld ja liivmuda paelahmakatega
1,50	- 8,00	8,10	Liivsavi, kõva, jämeperdu 5%

Narva linna jõesadama arendamiseks tellis Narva Linnavaraamet 1998-2001 aastatel Narva Linnasadama detailplaneeringu. 2002. a. lõppes AS-i Tallmac poolt teostatud Narva Linnasadama detailplaneeringu keskkonnamõju hindamine (KMH). KMH-s toodud soovitusi arvestati detailplaneeringus, mis muuhulgas hõlmab ka ujuvkaide ehitamist Jõe tn 3 alale (vt. ptk 3.).

Detailplaneering kehtestati 29.05.2002. a, kuid detailplaneeringus sätestatud ei ole täies mahus ellu viidud (ehitiste ja rajatiste osas), kuna selleks on puudunud vajalikud rahalised vahendid. Detailplaneeringus kavandatud tehnovõrgud (n: vee- ja kanalisatsioonitorustikud) on siiski rajatud.

Detailplaneeringu ja selle KMH koostati ajal, mil ei olnud Natura 2000 alad veel määratletud, seega tuleb jõesadama alal kavandatava tegevuse (ujuvkai rajamine, vt. ptk. 2.) kohta koostada keskkonnamõju eelhindang. Peale eelhindangu läbiviimist saab teha otsuse, kas tööprojektile „Ujuvkai ehitamine ja paigaldamine Narva jõesadamas aadressil: Jõe tn 3, Narva“ on vaja koostada KMH, lähtudes 22.02.05. a. vastu võetud *Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seadusest*. Nimetatud seaduse alusel on KMH kohustuslik, kui kavandatakse tegevust, mis võib üksi või koostoimes teiste tegevustega eeldatavalt oluliselt mõjutada Natura 2000 võrgustiku ala.

2 Ülevaade Narva jõest, Natura 2000 alast ja teistest looduskaitse objektidest

2.1 Ülevaade Narva jõest

Narva jõgi algab Peipsi järvest Vasknarva ordulinnuse juurest ja suubub Narva-Jõesuu juures Soome lahte. Jõe pikkuseks on 75,5 km, maksimaalseks laiuks 400 m. Narva jõe valgla on 56 200 km². Narva jõgi on oma vooluhulgalt (keskmine 335 m³/s, suurim 509 m³/s ja väikseim 206 m³/s) Eesti suurim jõgi ja Soome lahte suubuvatest jõgedest suuruselt teine. Kuna jõgi on kiirevooluline, siis on ka jõe põhja settinud muda kogus väike. Jõesadama juures jõe laiuks kuni 350 meetrit ja sügavuseks kuni 5 meetrit. Sadamast allavoolu jääv jõelõik on laevatatav (AS Entec, 2001).

Vastavalt Viru Alamvesikonna Veemajanduskavale on Narva jõe seisundit hinnatud heaks. Vastavalt keskkonnaministri 22. juuni 2001. a määrusele nr. 33 „Pinnaveekogude veeklassid, veeklassidele vastavad kvaliteedinäitajate väärtused ning veeklasside määramise kord“ tähendab hea veeklass, et veekogus on väikesed kõrvalekalded väga heast seisundist (Viru Alamvesikonna Veemajanduskava, 2006). Vastavalt uuringutele kuulub Narva jõgi vähese orgaanilise aine sisaldusega jõgede hulka ning seetõttu ei ole jõevee kvaliteet kalastikku piiravaks teguriks.

2003. aastal analüüsiti erinevate ohtlike ainete sisaldust Narva jõe valgjalal Narva jõest allpool Narvat. Määrati nii polütsükliliste aromaatsete süsivesinike (PAS) sisaldusi põhjasetetes kui fenoolide sisaldusi. Antud analüüsitulemused jäid kõigis proovides allapoole kehtestatud sihtarvu. Riikliku ja täiendava seire andmed näitavad jões valdavalt väga head keemilist seisundit. Peamiseks probleemiks on Narva Hüdrolektriijaama ja selle tsükliline töörežiim, mis häirib paljude kalaliikide, sh lõhe, meriforelli, jõesilmu sigimist kärestikel Narva linna kohal (Viru Alamvesikonna Veemajanduskava, 2006).

Vastavalt määrusele „Heitveesuublana kasutatavate veekogude või nende osade nimekirja reostustundlikkuse järgi kinnitamine“ (keskkonnaministri 16.11.98. a määrus nr 65) on Narva jõgi Narva veehoidlast kuni suudmeni reostustundlik.

Narva linna juures asuvat jõe põhja uuriti põhjalikult 1947. aastal, mil koostati aruanne „Ehitusgeoloogilised tingimused Narva Hüdrolektriijaama ehitusel Narva jõel.“ Tööde käigus viid läbi puurimistöid 427 m ulatuses. Kavandatud tegevusele lähim uuringuauk (nr 48) jääb ülesvoolu ca 1,3 km kaugusele (Narva kindluse juures) ja avab kvaternaarisetteid. Puuraugu nr 48, mis asub jõe vasakust kaldast ca 50 m kaugusel, läbilõike kohaselt on:

- esimeseks ca 2,0 m tüsedusega kihiks jõe- ehk alluviaalsetete (savi, aleuriit, liiv, kruus ja väikeses koguses veerist) kiht.
- teiseks ca 4,5 m tüsedusega kihiks veeristik (rahnud) ja munakad.
- kolmandaks ca 3,0 m tüsedusega kihiks on jällegi jõe- ehk alluviaalsetete kiht koos ca 60 cm saviliiva ja liivsavimoreeni vahekihiga (2 vahekihti, sisaldab veeriseid).
- neljandaks ca 60 cm tüsedusega kihiks on viirsavi, mis jätkub, kuid mida uuringuauk enam ei ava.

2.2 Ülevaade Natura 2000 alast ja kaitstavatest elupaigatüüpidest

Kavandatav tegevus asukoht paikneb Natura 2000 Narva jõe alamjooksu hoiualal (määrus „Hoiualade kaitse alla võtmine Ida-Viru maakonnas¹“ (RTI, 17.05.2005, 25, 195), mille valitsejaks on Ida-Virumaa Keskkonnateenistus. Narva jõe alamjooksu hoiuala:

- kaitstavad elupaigatüübid (EÜ nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ I lisas nimetatud elupaigatüüpide järgi) - jõgede ja ojade (3260) kaitse.
- liigid, kelle elupaiku kaitstakse (EÜ nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ II lisas nimetatud liikide elupaigatüüpide järgi):
 - tõugjas (*Aspius aspius*),
 - võldas (*Cottus gobio*),
 - vingerjas (*Misgurnus fossilis*),
 - hingi (*Cobitis taenia*),
 - merisuti (*Petromyzon marinus*),
 - jõesilm (*Lampetra fluviatilis*),
 - vinträim (*Alosa fallax*),
 - lõhe (*Salmo salar*).

Järgnevalt on toodud ülal nimetatud kalaliikide ja nende elupaikade lühiiseloostused (alusandmed ajakirjast Loodusesõber, loodusportaalist Looduskalender ja Võrtsjärve hoiuala kaitsekorralduskavast):

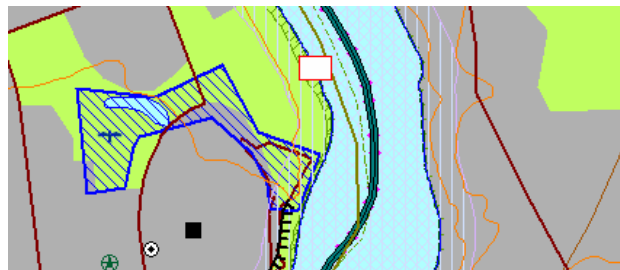
- Tõugjas (*Aspius aspius*).
 - kuulub II kaitsekategooriasse e. on ohustatud, kuna nende arvukus väike või väheneb ülekasutamise, elupaikade hävimise või rikkumise tagajärjel. Eestis on püük alates 1992. aastast keelatud. Tõugja arvukuse tõustes Eesti veekogudes võib püügikeeld asenduda püügipiirangutega.
 - üks suuremaid Eesti karpkalalastest ning nende hulgas ainuke röövtoiduline ja röövkaladest üks kiirekasvulisim. Elab kuni 10 a. vanuseks.
 - soojalembene kala, on aktiivne vaid maist oktoobrini. Tõugjas koeb aprillis, sõltuvalt kevadest – kas kuu keskel või lõpus. Koeb kividele, kruusale või kõvale liivapõhjale.
 - esimesel eluaastal toitub tõugjas peamiselt zooplanktonist, hiljem on tema toiduks viidikas, särg, latikamaim, ahven ja kiisk.
 - ohufaktoriteks on koelmute mudastumine ja rändetõkked.
- Võldas (*Cottus gobio*).
 - kuulub III kaitsekategooriasse e. nende arvukust ohustab elupaikade ja kasvukohtade hävimine või rikkumine. Ohutegurite toime jätkumisel võivad nad sattuda ohustatud liikide e. II või I kategooria hulka.
 - väike ja aeglasekasvuline, ilma soomusteta kala, pikkus kuni 18 cm.
 - esineb mandriosa kõigis jõgikondades (kruusase-kivise põhjaga veekogudes, mis on puhtaveelised, hapnikurikkad ja jahedaveelised)
 - öise eluviisiga, päeval peitub kivide, tühjade karbipoolmete ja roigaste all ning taimede vahel. Koeb märtsist maini. Koeb kividele, kruusale või kõvale liivapõhjale.
 - ohufaktoriteks on vee madal hapnikusisaldus, vee kõrge temperatuur ning elupaikade ja koelmute reostumine ja mudastumine.
- Vingerjas (*Misgurnus fossilis*)
 - kuulub III kaitsekategooriasse (täpsemalt vt. alajoatust võldas).

- Eesti kõige suurem ja kiiremakasvulisem hinklane (kuulub hinklaste sugukonda), kes on öise eluviisiga.
- elutseb põhja Eestis, toitaineterikastes ja mudapõhjalistes seisva või nõrga vooluga soojades veekogudes (sh. vanajõgedes, deltaveekogudes ja soostunud kraavides, kus ei esine teisi kalaliike). Kuna jõesadama läheduses pole vingerja elupaigale sobivaid tingimusi, siis võib eeldada, et jõesadama läheduses vingerjat ei ela.
- koeb aprillist juunini, taimede lehtedele, vartele ja juurtele.
- ohufaktoriks on veekogu väga madal veeseis.
- Hink (*Cobitis taenia*).
 - kuulub III kaitsekategooriasse (täpsemalt vt. alajoatust võldas).
 - võib nimetada vingerja väikeseks vennaks (kuulub hinklaste sugukonda), kes on samuti öise eluviisiga ja väga vastupidav kala (võib elada ilma toiduta kuni viis kuud). Eestis kõige enamlevinum Narva jões ja Emajões.
 - elab selgeveeliste veekogude liivasel või savisel põhjal, peamiselt järvede sisse- või väljavoolude piirkonnas ja aeglase vooluga jõgedes ning kõva põhjaga vanajõgedes. Peitub enamasti taimede vahele, puurontide alla või uuristub põhja, jättes ainult pea välja.
 - koeb aprillist juunini, taimede lehtedele, vartele ja juurtele.
 - ohufaktoriks on veekogu väga madal veeseis.
- Merisuti (*Petromyzon marinus*).
 - kuulub EL loodusdirektiivi lisasse, Läänemerre satub eksikülalisena.
 - merisutt on silmlaste suurim esindaja. Võib kasvada kuni 1,2 m pikkuseks ja kaaluda kuni 3 kg. Toitub peamiselt lõhede, meriforellide, angerjate, turskade jt suuremate kalade verest ja kehavedelikest.
 - elab peamiselt rannikumeres hoidudes põhja lähedale. Kuna jõesadam jääb rannikumerest kaugele (ligikaudu 16 km), siis võib eeldada, et jõesadama läheduses merisutti ei ela.
 - koeb märtsis-aprillis.
 - ohufaktoriks on veekogu reostumine.
- Jõesilm (*Lampetra fluviatilis*).
 - kuulub EL loodusdirektiivi lisasse.
 - jõesilm on maolaadse kehakujuga, esmapilgul angerjat meenutav parasiitne röövkala.
 - Eestis asustab jõesilm pea kõiki Soome lahega seotud jõgesid, kõige silmurikkam on Narva jõgi.
 - koeb kiirevooluliste ja kivise põhjaga jõelõikudes. Teeb kaks kuderännet: sügisene, septembrist kuni oktoobri-novembrini ja kevadine, enamasti aprillis.
 - ohufaktoriks on veekogu reostumine.
- Vinträim (*Alosa fallax*).
 - kuulub EL loodusdirektiivi lisasse.
 - vinträim kasvab 55 cm pikkuseks ja 2 kg raskuseks. Toituvad planktonis leiduvatest vähilaadsetest.
 - läänemeres võib vinträime kohata mere lõunapiirkonnas ja Eesti vetes on ta küllaltki harvaesinev.
 - kudemisperiood on mai kuust kuni juuni lõpuni. Koevad jõgede alamjooksudes.

- ohufaktoriks on veekogu reostumine ja toidunappus.
- Lõhe (*Salmo salar*).
 - kuulub EL loodusdirektiivi lisasse.
 - kasvab tavaliselt 1 meetri pikkuseks ja kuni 10 kg raskuseks. Toitub Läänemeres enamasti kiludest ja räimedest.
 - koeb oktoobrist-novembrini kiirevooluliste ja liivase või kruusase põhjaga jõelõikudes.
 - ohufaktoriks on jõgede tõkestamine hüdroenergia tootmiseks ja veerežiimi muutmine ning veekogu reostumine ja üleüüik.

2.3 Ülevaade kaitstavatest liikidest väljaspool Natura 2000 ala

Kavandatavast tegevusest lõuna ja lääne suunas asub tiigilendlase (*Myotis dasycneme*) püsielupaik (joonis 2.1.). Tiigilendlane on II kategooria kaitse alune liik, vastavalt Vabariigi Valitsuse 20.05.2004. a. määrusele nr 195 „I ja II kaitsekategooriana kaitse alla võetavate liikide loetelu.“

Joonis 2.1. Tiigilendlase (*Myotis dasycneme*) püsielupaik (tumesinine, viirutatud ala) ja kavandatava tegevuse asukoht (punane ja seest valge ristkülik). EELIS, 2007.

Tiigilendlane (*Myotis dasycneme*):

- suvel on seotud veekogudega, milleks võivad olla jõed, järved, suuremad tiigid ja kanalid. Toitub peaaegu eranditult öösiti madalal veepinna kohal, lennates suhteliselt kiirelt ja sirgjooneliselt ning hoidudes veekogu kaldast eemale.
- varjupaikadena kasutab enamasti veekogude läheduses asuvate hoonete katusealuseid ja seinapragusid või puuõõnsusi. Asustab ka linnupesakaste.
- poegimiskoloonias on harilikult koos 30-100 vanalooma, esineb ka isaste suvekolooniaid. Talvitub suurtes tehiskoobastes.
- ohuteguriteks on talvituspaikade hävimine, häirimine varjupaikades, veekogude saastamine või hävimine ja hoonetes mürgiste puidukaitsevahendite kasutamine. Euroopa kontekstis on tegu ühe ohustatuma nahkhiireliigiga.

3 Kavandatav tegevus

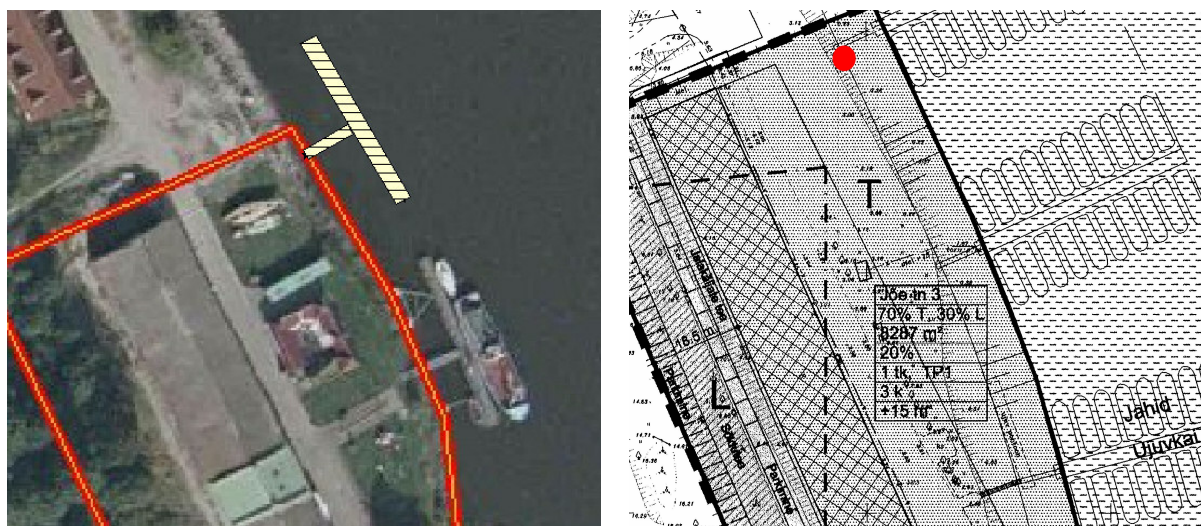
Keskkonnamõju eelhindangu objektiks on tööprojekt „Ujuvkai ehitamine ja paigaldamine Narva jõesadamas aadressil: Jõe tn 3, Narva“ (AS GT Projekt, 2007). Krundi omanik on Narva Linnavalitsuse Linnavara- ja Majandusamet.

Tööprojekt on koostatud Narva Linnavalitsuse Linnavara- ja Majandusameti tellimusel vastavalt 11.10.2007. a. lepingule nr 307. Tööprojekti alusel koostatakse ujuvkai rajamise rahastustaotlus Euroopa Liitu (EL) ning taotluse abikõlbulikkusel ehitatakse ujuvkai valmis. Ujuvkai rajamise eesmärgiks on elavdada sadama kasutamist (kohalikud elanikud ja asutused) ja ka sise- kui välisturismi, luues juurde uusi võimalusi Narva linna külastamiseks.

Käesolevaks ajaks on koostatud mitmed sadama arendamisega seotud projektid: Narva Noorte Meremeeste klubi arendamise TTA, sadama territooriumi heakorrastamisprojekt, sh raveliini kindlustamistööd ja sadama territooriumil asuvate hoonete rekonstrueerimisprojekt (Narva linna arengukava 2008-2011). Narva linn on jõesadama arendamiseks loonud ka SA Narva Sadam.

Ujuvkai asuks maa-ala (katastri nr 51101:003:0057) kirde nurgas (joonis 3.1.), jäädes samasse kohta, kus 2002. a. kehtestatud detailplaneeringu alusel peaks olema kolmas jahtide ujuvkai (joonis 3.1.). Võrreldes 2002. a. kehtestatud detailplaneeringuga:

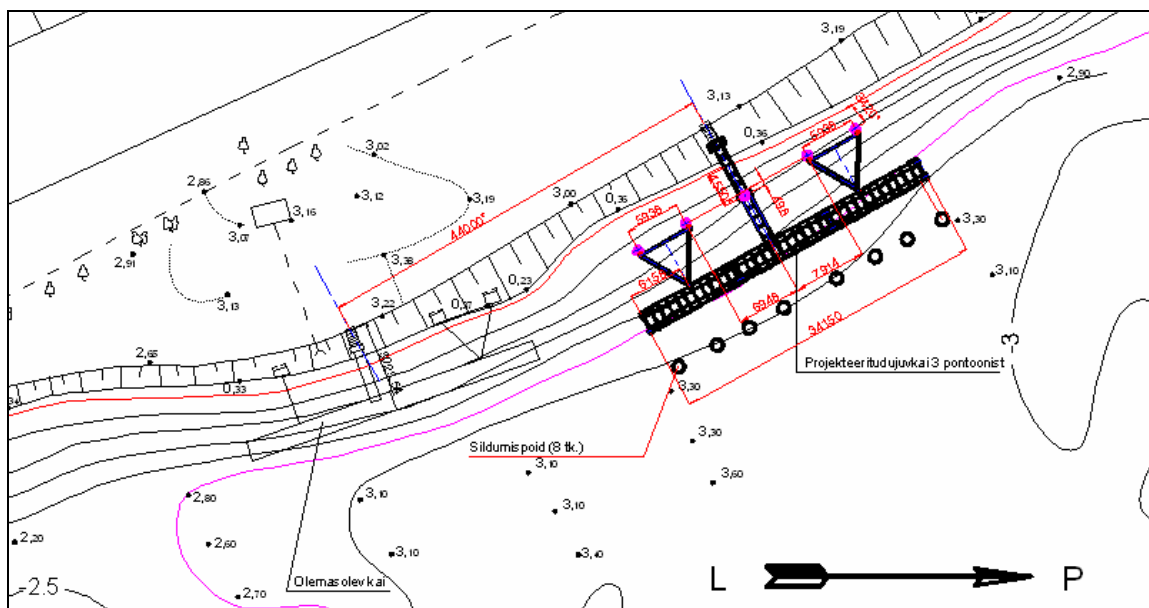
- asetseb ujuvkai pikki jõge, mitte risti jõge, mis on keskkonnaaspekte arvestades positiivne, kuna ujuvkai ulatub kaldast vaid ca 15 m kaugusele. Detailplaneeringu alusel oleks kaugus kaldast olnud ca 55 m.
- mahutab ujuvkai vähem jahte, mistõttu on võimalik lisanduv koormus nii loodus- kui ka sotsiaalkeskkonnale tunduvalt väiksem detailplaneeringus ja selle KMH-s käsitletust. Detailplaneeringu alusel oli ujuvkai mahutavus 20 jahti ja kavandatava ujuvkai puhul kuni 8 jahti.

Joonis 3.1. Vasakul kavandatava kai skitseering ortofotol (skitseering - viirutatud ala). Paremal väljavõte 2002. a. detailplaneeringust (punane täpp tähistab kavandatava kai asupaika). Allikad: Maa-ameti kaardirakendus, 2008; AS GT Projekt, 2007; AS Entec, 2002.

3.1 Kavandatava tegevuse kirjeldus

AS GT Projekti poolt 2007. aastal koostatud tööprojekti alusel iseloomustab kavandatava tegevuse veeala veevoolu rahunemine ja randumisala suurem sügavus, võrreldes ülesvoolu alaga, mille keskmine sügavus ca 2 m (joonis 3.2). Läbiviidud sügavusmõõtmiste (joonis 3.2) andmete kohaselt on tagatud kavandatava ujukvai äärne sügavus vähemalt -2,8 m kogu sildumisliini kogupikkuses ulatuses. Sildumispoide juures on sügavuseks ca -3,3 m. Ujukvai asukohta arvestades ei ole vaja ujukvai rajamiseks või kasutamiseks teostada süvendustöid ning jahtidega randumine ei põhjusta jõevee kvaliteedi halvenemist.

toodud puuraukude andmetest, mille alusel on vaiade rajamissügavusel levinud valdavalt kõva (jäme purdu 5%) või sitkeplastne (jäme purdu 10-15%) liivsavimoreen. Liivsavimoreeni all võib olla ka jõesetteid, veeristikku (rahnud) ja munakaid ning viirsavi (ptk. 2.1.), kuid need jäävad sügavamale, mistõttu ei mõjuta ka jõevee kvaliteeti.

Kõikide vaiade paigaldamisel mõjutatakse pinnast ca 0,7 m³ osas, kuna vaiad on seest tühjad (täis vaiade puhul mõjutatakse ca 18,2 m³). Mõjutavaks pinnaseks on valdavalt kõva (jäme purdu 5%) või sitkeplastne (jäme purdu 10-15%) liivsavimoreen, mistõttu on tekkiva hõljuvaine kogus väheoluline. Kasutatav vaiade paigaldusmeetod tekitab küll vibratsiooni, kuid selle levik on pinnasetingimusi arvestades lokaalne. Vaiade paigaldatakse kalda lähedale, kus veevool on aeglane ja seetõttu ei mõjuta ka allavoolu jäävat jõelõiku.

Ülaltoodut arvestades ei mõjutata vaiade paigaldamisega kaitstavaid elupaigatüüpe ja liike ei tööde teostamise paigas ega ka kaugemal e. allavoolu jääval jõeosal.

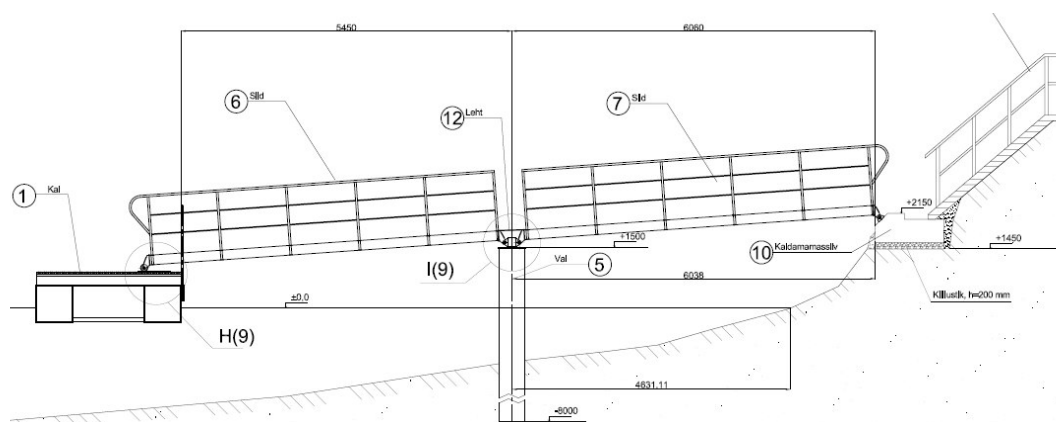
Ptk 2. kirjeldatud kalade puhul (va. vingerjas ja merisuti, keda jõesadama juures nende elutingimusi arvestades ei leidu) on soovituslik järgida kudemisperioodi **aprillist-juuni** kuuni ja **septembrist-novembri** kuuni ja sellel ajal vaiade paigaldamist mitte teostada. Sobivaim aeg tööde teostamiseks on juuli-august. **Nimetatud soovitusel mittejärgmisel ei põhjustata siiski negatiivset mõju kalade kudemisele ja seega nende liikidele ja elupaigatüüpidele.**

Ujuvakai, mis on varustatud elektri- ja veevõtukohtadega koosneb:

- 3-st pontoonist (ühel liinil), üldpikkus 34,5 m, laius 2,4 m; süvis kuni 0,5 m;
- sildumispollaritest (keevituskonstruktsioonid, mis on metalli külge kinnitatud) ja kaheksast sildumispoide komplektist.

Ujuvkaid kasutatakse jäävabal ajal. Navigatsioonihooaja alguses (kevad) toimub:

- 1) pontoonide montaaž (ujuvas asendis) ja omavaheline kinnitamine (poltidega);
- 2) kinnitusvarraste kinnitamine (tugivaiade ja ujuvkai külge, kraana abil);
- 3) ülekäigusildade (joonis 2.3.) paigaldus (kraana abil), koosnevad kahesektsoonilisest sillast ja puidust trepp-redelist;
- 4) elektri- ja veevõtukohtade ning sildumispoide paigaldus.

Joonis 2.3. Ujuvkai ja kalda vahele paigaldatav ülekäigukonstruktsioon (AS GT Projekt, 2007).

Navigatsioonihooaja lõpus (sügisel) toimub ujuvkai osade demonteerimine, vastupidiselt navigatsioonihooaja algusele. Demonteeritud ujuvkai osasid hoitakse sadama territooriumil (AS GT Projekt, 2007). Ei ujuvkai ega ka jahtide teenindamisega (sh. navigatsioonihooaja alguse ja lõpetamisega kaasnevad toimingud) ei kaasne olulisi negatiivseid mõjusid, kuna jõesadamas on olemas kõik vajalikud infrastruktuurid (vt. ptk 1), mida vajatakse sadama korrektseks ja nõuetekohaseks toimimiseks. Samuti ei ületata uue sildumisrajatise rajamisega linna üldise infrastruktuuri (sh. teed) talumisvõimet ja ei mõjutata arheoloogiamälestisi e. negatiivne (sh. oluline) mõju puudub.

4 Keskkonnamõju eelhindang

Eelhindangut, kavandatavale tegevusele (vt. ptk. 3), selle tegevuse koosmõjudele olemasolevate ehitiste, rajatiste ja tegevustega (vt. ptk 1) ning keskkonnafaktoritega (vt. ptk 2) teostati vastavalt Eesti Vabariigis kehtivale korrale ja Euroopa Komisjoni juhendile “Guidance on EIA, Screening”. Samuti kasutati juhendmaterjali „Natura 2000 alasad oluliselt mõjutavate kavade ja projektide hindamine“ ja lähtuti Euroopa nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ „Looduslike elupaikade ning loodusliku taime- ja loomastiku kaitse kohta“ artikli 6 lõikest 3. Läbiviidud analüüsi alusel koostati Euroopa Komisjoni juhendile “Guidance on EIA, Screening” vastav KMH eelhindamise kontroll tabel, vt. tabel 4.1.

Tabel 4.1. Kavandatava tegevusega kaasnevate võimalike keskkonnamõjude eelhindang (KMH eelhindamise kontrolltabel)

Küsimus (veerg 1)	Jah/Ei? Lühikirjeldus (veerg 2)	Kas see võib tõenäoliselt avaldada olulist mõju? Jah/Ei? – Miks? (veerg 3)
1. Kas ehitamine, eksploatatsioon või tegevuse lõpetamine põhjustavad ümbruskonnas füüsilisi muutusi (topograafia, maakasutus, muutused veekogudes jne)?	Jah. Rajatakse ujuvkai (vt. ptk 3). Ujuvkai tarbeks süvistatakse kalda lähedale viis vaia. Vaiade süvistamine on ühekordne protsess (vt. ptk. 3).	Ei. Ujuvkai ega ka jahtide teenindamisega ei kaasne olulisi negatiivseid mõjusid. Vaiade ühekordne süvistamine ei põhjusta samuti olulist mõju (vt ptk. 3).
2. Kas ehitamine või eksploatatsioon eeldab looduslike ressursside nagu maa, vesi, varad või energia (eriti taastumatute või väheste varudega ressursside) kasutamist?	Jah. Nii ujuvkai rajamise kui ka eksploatatsiooni käigus kasutatakse looduslikke ressursse (vt. ptk. 3).	Ei. Nii ujuvkai rajamisel kui ka eksploatatsioonis ei kasutata looduslikke ressursse moel, mis põhjustaks olulist negatiivset mõju (vt. ptk. 3).
3. Kas tegevusega kaasneb potentsiaalselt tervist ohustavate või keskkonda kahjustavate materjalide ja ainete kasutamine, ladustamine või transport?	Ei. Ehitus- ja paigaldustööde ning ka eksploatatsiooni käigus ei kasutata tervist ohustavaid või keskkonda kahjustavaid ohtlike aineid või neid sisaldavaid materjale.	Ei. Vt. käesoleva tabeli küsimust 3, veerg 2.
4. Kas ehitamise, eksploatatsiooni või tegevuse lõpetamise käigus tekib tahkeid jäätmeid?	Jah. Ehituse ja eksploatatsiooni käigus tekib tahkeid jäätmeid.	Ei. Tahkete jäätmete kogumine on korraldatud (vt. ptk 1. ja 3).

Küsimus (veerg 1)	Jah/Ei? Lühikirjeldus (veerg 2)	Kas see võib tõenäoliselt avaldada olulist mõju? Jah/Ei? – Miks? (veerg 3)
5. Kas tegevuse käigus emiteeritakse õhku saasteaineid või muid ohtlikke, toksilisi või teiste kahjustavate toimetega aineid?	Jah. Tööde läbiviimisel kasutatakse tehnikat, mille töösoidmisel emiteeritakse saasteaineid.	Ei. Kasutatakse tehnikat, mis vastab järgmisele määrusele: „Mootorsõiduki heitgaasis sisalduvate saasteainete heitkoguste, suitsususe ja mürataseme piirväärtused“
6. Kas tegevus põhjustab müra ja vibratsiooni, valgust, soojusenergiat või elektromagnetilisi laineid?	Jah. Vaiade paigaldamisel tekib vibratsioon ja müra. Ujuvkai eksploatatsiooni käigus on seal valgustus.	Ei. Arvestades vaiade hulka, paigaldamistehnoloogiat ja pinnast, siis on mõju lühiajaline ja lokaalne, põhjustamata olulist mõju. Ujuvkaide välisvalgustus ei põhjusta negatiivset mõju. Vt. ptk. 3.
7. Kas tegevus võib põhjustada saasteainete levikut maapinda, põhja- või pinnavette ning selle tulemusena pinnase või vee reostumise riski?	Ei. Nii ehituse kui ka eksploatatsiooni ajal on saasteainete levik välditud, kuna nende kogumine ja äravedu on korraldatud vastavalt kehtivatele nõuetele.	Ei. Vt. käesoleva tabeli küsimust 7, veerg 2.
8. Kas nii ehitamise kui ka eksploatatsiooni ajal kaasneb ohtlike õnnetuste risk inimese tervisele või keskkonnale?	Ei. Ehituse ja eksploatatsiooni käigus ei ole ohutegureid inimese tervisele ja keskkonnale, kuna jälgitakse tööohutuse norme ja hilisem kasutamine on samuti korraldatud sadama poolt vastavalt kehtivatele nõuetele.	Ei. Vt. käesoleva tabeli küsimust 8, veerg 2.
9. Kas tegevus põhjustab sotsiaalseid muutusi, nt demograafias, traditsioonilistes eluviisides, tööhõives?	Ei. Uue kai rajamine ei põhjusta muutusi traditsioonilistes eluviisides ja demograafias. Küll aga suurendab kai rajamine puhkevõimalusi ja mingil määral ka tööhõivet.	Ei. Külalissadama teenindus on korraldatud vastavalt kehtivatele nõuetele. Kaheksale jahile randumisvõimaluse loomine ei avalda negatiivset mõju sotsiaalsele keskkonnale.

Küsimus (veerg 1)	Jah/Ei? Lühikirjeldus (veerg 2)	Kas see võib tõenäoliselt avaldada olulist mõju? Jah/Ei? – Miks? (veerg 3)
10. Kas on muid faktoreid, mis võivad areneda selliste tagajärgedeni, mis võivad mõjutada keskkonda või on potentsiaalse kumulatiivse mõjuga teistele praegustele või planeeritavatele ümberkaudsetele tegevustele?	Ei. Jõesadama teenindusvõimaluste laiendamine ei mõju (sh. kumulatiivselt) ümberkaudsetele planeeringutele, linna üldisele toimimisele või looduskeskkonnale negatiivselt. Tegevus lähtub detailplaneeringust ja üldistest linna arengusuundadest (vt. ptk 1 ja 3).	Ei. Vt. käesoleva tabeli küsimust 10, veerg 2.
11. Kas tegevuse asukohas või selle ümbruses on alasid, mille ökoloogilised, maastikulised või muud väärtused on rahvusvahelisel, riiklikul või kohalikul tasandil kaitstud ja mida kavandatav tegevus võib mõjutada?	Jah. Kaitstavaid väärtusi kirjeldab ptk 1 ja 2.	Ei. Kavandatav tegevus ei avalda neile aladele olulist negatiivset mõju (vt. ptk. 3).
12. Kas tegevuse asukohas või selle ümbruses on alasid, mis on ökoloogiliselt olulised või tundlikud, nt märgalad, kanalid vms, rannikud, mäed või mets ning mida kavandatav tegevus võib mõjutada?	Jah. Vt. käesoleva tabeli küsimust 11, veerg 2.	Ei. Vt. käesoleva tabeli küsimust 11, veerg 3.
13. Kas tegevuse asukohas või selle ümbruses on alasid, mida kasutavad kaitsealused, muidu olulised või tundlikud looma- või taimeliigid, nt paljunemiseks, pesitsemiseks, toidu otsimiseks, puhkamiseks, talvitumiseks, rändeks ning mida tegevus võib mõjutada?	Jah. Info on toodud ptk 2.	Ei. Kavandatav tegevus ei avalda ptk. 2 toodud elupaikadele ja liikidele olulist negatiivset mõju (vt. ptk. 3).
14. Kas tegevuse asukohas või selle ümbruses on sise-, ranniku-, mere- või põhjavett, mida tegevus võib mõjutada?	Jah. Ujuvkai asub Narva jões (vt. ptk 1 ja 2).	Ei. Kavandatav tegevus ei avalda Narva jõe olulist negatiivset mõju (vt. ptk. 1 ja 3) ja seega ei mõjutata ka ranniku- ja merevett, kuhu jõgi suubub. Ujuvkai eksploatatsiooni käigus ei mõjutata negatiivselt ka põhjavett.

Küsimus (veerg 1)	Jah/Ei? Lühikirjeldus (veerg 2)	Kas see võib tõenäoliselt avaldada olulist mõju? Jah/Ei? – Miks? (veerg 3)
15. Kas tegevuse asukohas või selle ümbruses on kõrge väärtusega maastikke või maallise vaatega alasid, mida tegevus võib mõjutada?	Jah. Kavandatava tegevuse läheduses on ajaloolisi (vt. ptk 1) ja seega maallise vaatega alasid, kuid kavandatav tegevus ei mõjuta neid negatiivselt, vaid pigem positiivselt.	Ei. Kavandatava tegevuse ei avalda olulist negatiivset mõju ajaloolistele väärtustele.
16. Kas tegevuse asukohas või selle ümbruses on teid või hooneid, mis on avalikus kasutuses puhke või muul eesmärgil ning mida kavandatav tegevus võib mõjutada?	Jah. Kavandatava tegevuse ala läbib Jõe tänav, mis on sadamaala peatänav ja mis on mõeldud sadama teenindamiseks. Sadama alal asub sõudebaas. Sadama alast linna poole jääb avalikuks kasutamiseks mõeldud park.	Ei. Kavandatava tegevuse ei avalda olulist negatiivset mõju teedele või hoonetele, mis on avalikus kasutuses puhke või muul eesmärgil.
17. Kas tegevuse asukohas või selle ümbruses on teid, kus tekivad kergesti ummikud või mis võivad põhjustada keskkonnaprobleeme ning millele võib tegevus mõju avaldada?	Ei. Kavandatavast tegevusest ligikaudu 0,8 km kaugusel edelas paikneb Peterburi mnt, kus Maanteeameti andmetel sõidab ööpäevas ca 5300 autot. Antud maantee ja sellega ristuvad teed on liikluskorralduslikult hästi reguleeritud, mistõttu ei teki kergesti ummikuid.	Ei. Vt. käesoleva tabeli küsimust 17, veerg 3.
18. Kas tegevuse asukoht on hästi nähtav paljudele inimestele?	Jah. Ala on vaadeldav nii Narva linnast kui ka Venemaa poolt. Pigem on mõju positiivne, kuna ajaloolisele sadamale lisandub uus ujuvkai kaheksale jahile.	Ei. Kavandatava tegevuse ei avalda olulist negatiivset mõju visuaalsele linnapildile.
19. Kas tegevuse asukohas või selle ümbruses on ajaloolise või kultuurilise väärtusega paiku või tunnuseid, mida tegevus võib mõjutada?	Jah. Info on toodud ptk 1. Pigem on mõju positiivne, kuna ajaloolisele sadamale lisandub uus ujuvkai kaheksale jahile.	Ei. Kavandatava tegevuse ei avalda olulist negatiivset mõju ajaloolistele paikadele.
20. Kas tegevuse on kavas ellu viia sellises piirkonnas, kus varem ei ole arendustegevust toimunud ning kus tegevus toob kaasa haljastusala kadumise?	Ei. Piirkond on olnud sadamaala pikka aega, mistõttu on seal ka arendustegevust toimunud ja haljastust ei mõjutata.	Ei. Vt. käesoleva tabeli küsimust 20, veerg 2.

Küsimus (veerg 1)	Jah/Ei? Lühikirjeldus (veerg 2)	Kas see võib tõenäoliselt avaldada olulist mõju? Jah/Ei? – Miks? (veerg 3)
21. Kas tegevuse asukohas või selle ümbruses esineb maakasutust, nt kodud, aiad, muu eravalldus, tööstus, kommertsettevõtted, puhkealad, kõigile avatud alad, kohalikud rajatised, põllumaad, metsandus, turism, kaevandamine, mida tegevus võib mõjutada?	Jah. Vt. ptk 1 ja käesoleva tabeli küsimust 16, veerg 2. Kavandatav tegevus mõjutab neid alasid pigem positiivselt.	Ei. Kavandatava tegevuse ei avalda olulist negatiivset mõju nimetatud aladele.
22. Kas tegevuse või seda ümbritsevas piirkonnas on kavandatud maakasutusvõimalusi tulevikuks, millele tegevus võib mõju avaldada?	Jah. Sadama alale on Narva Linnasadama detailplaneeringuga planeeritud uusi objekte. Kavandatav tegevus on kooskõlas detailplaneeringuga.	Ei. Vt. käesoleva tabeli küsimust 22, veerg 2.
23. Kas tegevuse asukohas või selle ümbruses on tiheasustus või on piirkond väga täis ehitatud ning kas tegevus võib neid aspekte mõjutada?	Jah. Narva linn on tiheasustusala, kuid antud piirkond ei ole väga täis ehitatud. Elumajad jäävad ca 100 m kaugusel loodesse. Tegevus ei mõjuta neid aspekte.	Ei. Kavandatav tegevus ei avalda olulist negatiivset mõju antud aspektidele.
24. Kas tegevuse asukohas või selle ümbruses on alasid, mis on tundliku kasutusala, nt haiglad, koolid, pühamud, ühiskondlikud rajatised, mida tegevus võib mõjutada?	Ei. Piirkonnas pole vastavaid alasid.	Ei. Vt. käesoleva tabeli küsimust 24, veerg 2.
25. Kas tegevuse asukohas või selle ümbruses on alasid, millel leidub olulisi, kvaliteetseid või nappide varudega ressursse, nt põhjavett, pinnavett, metsa, põllumaad, kalavarusid, turismi, maavarasid ning mida tegevus võib mõjutada?	Ei. Olulisi, kvaliteetseid või nappide varudega ressursse antud piirkonnas pole (va. Natura ala, vt. käesoleva tabeli küsimust 11, veerg 2 ja 3).	Ei. Vt. käesoleva tabeli küsimust 25, veerg 2.
26. Kas tegevuse asukohas või selle ümbruses on alasid, kus keskkond on juba saastunud või kahjustatud, nt kus ületatakse kehtestatud keskkonnanorme ning millele võib tegevus mõju avaldada?	Ei. Vt. ptk 1 ja 2.	Ei. Vt. käesoleva tabeli küsimust 26, veerg 2.

Küsimus (veerg 1)	Jah/Ei? Lühikirjeldus (veerg 2)	Kas see võib tõenäoliselt avaldada olulist mõju? Jah/Ei? – Miks? (veerg 3)
27. Kas tegevuse piirkonda võivad mõjutada maavärinad, vajumised, maanihked, erosioon, üleujutused või ekstreemsed ning vaenulikud kliimatingimused, nt temperatuuri kõikumine, udu, tugevad tuuled, mis võivad põhjustada keskkonnaprobleeme kavandatava tegevuse käigus?	Ei. Loetletud faktoreid või ekstreemseid ning vaenulike kliimatingimusi ei esine, mistõttu ei saa need ka põhjustada keskkonnaprobleeme kavandatava tegevuse käigus.	Ei. Vt. käesoleva tabeli küsimust 27, veerg 2.

KMH eelhindamise kontroll tabelist (tabel 4.1.) nähtub, et kõikide küsimuste vastused on kolmandas veerus eitavad (olulise negatiivse mõju tõenäosuse osas). Arvestades tabeli 4.1. küsimusi 9, 15, 18, 19, 21 ja 22 ning neile antud vastuseid (veerg 2), siis on kavandatav tegevus pigem positiivsete mõjudega. Arvestades ptk 1, 2 ja 3 toodud kirjeldusi ja analüüsi ning ptk 4 esitatud kontroll tabeli tulemusi, siis ei avalda kavandatav tegevust eeldatavat (sh. olulist) negatiivset mõju Natura 2000 võrgustiku alale või selle terviklikkusele ega ka muudele vaadeldud keskkonna ja sotsiaalvaldkondadele. Kokkuvõtliku ülevaate Natura eelhindamisest annab tabel 4.2., mis on koostatud vastavalt Natura hindamise protseduurile (Keskkonnaministeerium, 2005).

Tabel 4.2. Kokkuvõtliku ülevaate Natura eelhindamisest (Keskkonnaministeerium, 2005).

küsimus	vastus	märkused
Kas kava on ala kaitsekorraldamisega otseselt seotud või selleks vajalik?	EI	Kavandatud tegevus ei ole otseselt seotud Natura-alade kaitse korraldamisega.
Kas on tõenäoline, et kava avaldab alale olulist mõju?	EI	Vt. koostatud eelhindangu ptk 2 ja 3 ning tabel 4.1.
Kas kava mõjub kahjulikult ala terviklikkusele?	EI	Vt. koostatud eelhindangu ptk 2 ja 3 ning tabel 4.1.

TEGEVUSE VÕIB ELLU VIHA

5 Vee-erikasutusloa taotlemise vajalikkus

Eelhinnangu üheks eesmärgiks oli välja selgitada, kas kavandatava tegevuse teostamiseks on vajalik taotleda ka vee erikasutusloa. Sel eesmärgil analüüsiti kavandatavat tegevust (ptk 2), „Veeseadust“ (RT I 1994, 40, 655) ja määrust „Vee erikasutusloa ja ajutise vee erikasutusloa andmise, muutmise ja kehtetuks tunnistamise kord, loa taotlemiseks vajalike materjalide loetelu ja loa vormid“ (RTL 2002, 48, 664).

Vee erikasutusloa peab olema „Veeseaduse“ (RT I 1994, 40, 655) § 8 lõikes 2 nimetatud tegevuste korral, mis on järgnevad:

- 1) võetakse vett pinnaveekogust, sealhulgas ka jää võtmise korral enam kui 30 m³/ööpäevas;
- 2) võetakse põhjavett rohkem kui 5 m³ ööpäevas;
- 3) võetakse mineraalvett;
- 4) juhitakse heitvett ja teisi vett saastavaid aineid suublasse;
- 5) toimub veekogu tõkestamine, paisutamine, veetaseme alandamine või hüdroenergia kasutamine;
- 6) toimub veekogu süvendamine või veekogu põhja pinnase paigaldamine;
- 7) uputatakse tahkeid aineid veekogusse;
- 8) toimub põhjavee täiendamine, allalaskmine või ümberjuhtimine;
- 9) vee kasutamisel muudetakse vee füüsikalisi või keemilisi või veekogu bioloogilisi omadusi.

„Veeseaduse“ (RT I 1994, 40, 655) § 8 lõige 4 sätestab, et abinõude rakendamine pinnaveekogude korrashoiuks ei ole vee erikasutus, kui selleks ei kasutata kemikaale.

Määruse „Vee erikasutusloa ja ajutise vee erikasutusloa andmise, muutmise ja kehtetuks tunnistamise kord, loa taotlemiseks vajalike materjalide loetelu ja loa vormid“ (RTL 2002, 48, 664) § 2, lõikest 2 nähtub, et „Veeseaduse“ § 8 lõike 2 punktis 9 nimetatud tegevuse korral eristatakse vee erikasutusloa andmise menetluses:

- 1) laeva regulaarset ohtlike ainetega seotud teenindamist või remonti ja laeva regulaarset ohtlike ainetega või tuulega lenduvate puistekaupadega lastimist või lossimist;
- 2) kemikaalide kasutamist pinnaveekogu korrashoiuks;
- 3) veekogus kalade kasvatamist aastase juurdekasvuga rohkem kui 2 tonni;
- 4) muid vee füüsikalisi, keemilisi või veekogu bioloogilisi omadusi muutvaid tegevusliike.

Kuivõrd kavandatav tegevus (ptk 2) ei liigitu „Veeseaduse“ (RT I 1994, 40, 655) § 8 lõikes 2 nimetatud tegevuste alla ja tegevusega ei kaasne veekogu füüsikaliste, keemiliste või bioloogiliste omaduste muutusi (vt. ka ptk 3), siis pole antud projekti läbiviimise puhul ka vajalik vee erikasutusloa taotlemine ja selle olemasolu.

Kokkuvõte

Koostati keskkonnamõju eelhindang tööprojektile „Ujuvkai ehitamine ja paigaldamine Narva jõesadamas aadressil: Jõe tn 3, Narva“, mille käigus selgitati välja eeldatavate oluliste negatiivsete keskkonnamõjude esinemisvõimalused.

Eelhindangut, kavandatavale tegevusele (vt. ptk. 3), selle tegevuse koosmõjudele olemasolevate ehitiste, rajatiste ja tegevustega (vt. ptk 1) ning keskkonnafaktoritega (vt. ptk 2) teostati vastavalt Eesti Vabariigis kehtivale korrale ja Euroopa Komisjoni juhendile „Guidance on EIA, Screening“. Samuti kasutati juhendmaterjali „Natura 2000 alasid oluliselt mõjutavate kavade ja projektide hindamine“ ja lähtuti Euroopa nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ „Looduslike elupaikade ning loodusliku taime- ja loomastiku kaitse kohta“ artikli 6 lõikest 3.

Analüüsi võimalikku negatiivset mõju Natura 2000 hoiualale ning sealsetele liikidele ja elupaigatüüpidele. Läbi viidud analüüsi käigus selgus, et kõige olulisemaks tegevuseks on ujuvkai tarbeks mõeldud viie vaia paigaldamine. Vaagiti Narva jõe, Narva jões elavate liikide ja nende elupaigatüüpide, jõesadama ala ja tööprojekti kohast informatsiooni. **Käesolevas töös esitatud teabe kohaselt ei mõjutata vaiade paigaldamisega kaitstavaid elupaigatüüpe ja liike ei tööde teostamise paigas ega ka kaugemal e. allavoolu jääval jõeosal.** Ptk 2. kirjeldatud kalade puhul (va. vingerjas ja merisuti, keda jõesadama juures nende elutingimusi arvestades ei leidu) on soovituslik järgida kudemisperioodi **aprillist-juuni** kuuni ja **septembrist-novembri** kuuni ja sellel ajal vaiade paigaldamist mitte teostada. **Sobivaim aeg tööde teostamiseks on juuli-august. Nimetatud soovitusel ei põhjustata siiski negatiivset mõju kalade kudemisele ja seega nende liikidele ja elupaigatüüpidele.**

Läbiviidud analüüsi alusel koostati Euroopa Komisjoni juhendile „Guidance on EIA, Screening“ vastav KMH eelhindamise kontroll tabel, vt. tabel 4.1 (ptk 4). KMH eelhindamise kontroll tabelist nähtub, et kõikide küsimuste vastused on kolmandas veerus eitavad (olulise negatiivse mõju tõenäosuse osas). Arvestades ptk 1, 2 ja 3 toodud kirjeldusi ja analüüsi ning ptk 4 esitatud kontroll tabeli tulemusi, siis ei avalda kavandatav tegevust ei üksi ega ka teiste tegevustega koostoimes eeldatavat (sh. olulist) negatiivset mõju Natura 2000 võrgustiku alale või selle terviklikkusele ega ka muudele vaadeldud keskkonna ja sotsiaalvaldkondadele. Seetõttu ei ole vaja algatada tööprojektile keskkonnamõju hindamist ning kui Narva linn saab tegevuste rahastamiseks raha, siis tuleb ujuvkai rajada vastavalt tööprojektile „Ujuvkai ehitamine ja paigaldamine Narva jõesadamas aadressil: Jõe tn 3, Narva“.

Käesoleva töö üheks eesmärgiks oli analüüsida ka vee erikasutusloa taotlemise vajadust. Nimetatud analüüs (ptk 5) viidi läbi ja selle tulemusel selgus, et kuna kavandatav tegevus (ptk 2) ei liigitu „Veeseaduse“ (RT I 1994, 40, 655) § 8 lõikes 2 nimetatud tegevuste alla ja tegevusega ei kaasne veekogu füüsikaliste, keemiliste või bioloogiliste omaduste muutusi (vt. ka ptk 3), siis pole antud projekti läbiviimise puhul ka vajalik vee erikasutusloa taotlemine ja selle olemasolu. Jõesadam peab toimima vastavalt *Sadamaseadusele RT I 1997, 77, 1315 (viimane muudatus RT I 2005, 31, 229)*, kuna osutatakse sadamateenuseid.

Kasutatud kirjandus ja allikad

- I ja II kaitsekategooriana kaitse alla võetavate liikide loetelu. Vabariigi Valitsuse 20. mai 2004. a määrus nr 195.
- Ajakiri Loodusesõber (http://www.loodusajakiri.ee/loodus/index.php?id=490&id_a=469);
- EELIS (Eesti Looduse Infosüsteem - Keskkonnaregister): KKM, 2007.
- Euroopa nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ „Looduslike elupaikade ning loodusliku taime- ja loomastiku kaitse kohta,“ 1992;
- Ehitusgeoloogilised tingimused Narva Hüdrolektrijaama ehitusel Narva jõel, 1947.
- Guidance on EIA, Screening. Euroopa Komisjoni juhend, 2005.
- Heitveesuublana kasutatavate veekogude või nende osade nimekirja reostustundlikkuse järgi kinnitamine. Keskkonnaministri 16.11.98. a määrus nr 65.
- Hoiualade kaitse alla võtmine Ida-Viru maakonnas¹. Vabariigi Valitsuse 5. mai 2005. a määrus nr 93.
- Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seadus RT I 2005, 15, 87 (viimane muudatus RT I 2007, 25, 131).
- Loodusportaal Looduskalender (<http://www.looduskalender.ee>);
- Narva jõesadama kanalisatsioon. AS Geotehnika inseneribüroo, 1999;
- Narva linna arengukava 2008-2011;
- Narva Linnasadama detailplaneeringu keskkonnamõju hindamine. AS Tallmac, 2002.
- Natura 2000 alasid oluliselt mõjutavate kavade ja projektide hindamine. Keskkonnaministeerium, 2005;
- Sadamaseadus RT I 1997, 77, 1315 (viimane muudatus RT I 2005, 31, 229);
- Ujuvkai ehitamine ja paigaldamine Narva jõesadamas aadressil: Jõe tn 3, Narva. AS GT Projekt, 2007;
- Viru Alamvesikonna Veemajanduskava, 2006;
- Viru-Peipsi Veemajanduskava, 2004;
- Võrtsjärve hoiuala kaitsekorralduskava. Viljandimaa Keskkonnateenistus, 2006.